

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE
TARTOZÓ SZÖVEKZETEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10. SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. tagjai további intézkedésig tag-
díj ellenében kapják. Alapító tagdíj 2000 lei,
rendes tagdíj évi 100 lei, kiegészítők és tiszt-
viselők részére 50 lei.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 150 lei Negyed évre 40 lei
Fél évre 75 lei Egyes szám 3 lei

Az állatösszeírás

ez évi adatainak földolgozása az illetékes állat-
tenyésztési igazgatóságnál befejezést nyert,
ezen adatok szerint, amelyek rövidesen a hi-
vatalos lapban is közölve lesznek, az állatállomá-
nyban a múlt évi összeírás adataival szem-
ben általános létszám növekedés mutatkozik,
különösen magas a létszám emelkedés a
szarvasmarhákban, amelyeknél a múlt évi ada-
tokkal szemben 10% szaporodás állapítható
meg; a többi állatfajoknál kisebb mérvű, de
szintén számbavehető létszám emelkedés mu-
tatkozik.

Mielőtt ezt a létszám emelkedést az állat-
tenyésztés fejlődésének javára könyvelnők el,
sajnosan kell megállapítanunk, hogy a szám-
béli növekedés mellett olyan minőségbeni
apadás mutatkozik, amely ezt a létszám-
növekedést teljesen ellensúlyozza úgy, hogy a
minőséget tekintve erős visszafejlődés mu-
tatkozik.

A magas állatlétszám hátrányait mindnyá-
jan közvetlen kárunkon okulva jól ismerjük, a
minőségbeni visszaesés ugyancsak a gazdakö-
zönség súlyos anyagi károsodását vonja ma-
ga után.

A köztenyésztés — sajnosan kell meg-
állapítanunk — a legveszedelmesebb vissza-
fejlődést mutatja, az apaállatok hiánya vagy
rossz minősége folytán az esetleg mutatózó
erősebb szaporodás mellett minőségileg az
utóbbi évek állatgenerációi a szükséges nivón
messze alól maradnak; az erre vonatkozó sza-
bályrendeletek csak írott malaszt maradnak,
ezeknek végrehajtása legtöbbször a hatóságok
ellenőrzésének hiánya következtében is kima-
rad. A háború előtti idők gazdasági felügye-
lői intézményének pótolhatatlan volta most tü-
nik ki a maga teljességében.

Nem tagadható, hogy a köztenyésztésre
szolgáló apaállatok régi mértékben és módon
való beszerzése és felhasználása finánciális
okokból is nehézségekbe ütközik. Ez azonban
nem volna szabad, hogy akadályokat okozzon
ilyen országos érdekű kérdésben. Az állat-
tenyésztésben a rossz tenyészállatok felhaszná-
lása, különösen a rossz minőségű apaállat-
ok használata nemcsak a közvetlen szaporodás
folytán előálló generáció minőségét rontja
le, hanem közvetve második, harmadik és a
többi generációk minőségét is tönkretelheti és

évek hosszú során keresztül helyre hozhatat-
lan visszafejlődést idéz elő; ilyen kérdésben
tehát nem szabad finánciális okok akadályt
képezzenek.

Erre a veszedelemre az állatösszeírás
kapcsolatosan újból felhívjuk az illetékes ható-
ságok figyelmét.

Az új vadászati törvény.

A Monitorul Oficial október 27-iki száma
közli, a törvényhozás mindkét háza által elfo-
gadott új vadászati törvényt, amelynek életbe
léptetésével az eddig érvényben levő hasonló
rendeletek hatályon kívül helyeztetnek.

A törvény első szakasza a vadászati jog-
ról általánosságba szól, e szerint a vadászati
jog a birtok tulajdonosáé vagy haszonélvezőjé,
gyakorlása azonban az alábbiakban felsorolt
korlátozásoknak vannak alávetve. A tulajdonos
a vadászati jogot birtokán alábbi feltételek
mellett gyakorolhatja:

a) Ha a vadászterület havasi erdő és leg-
alább 1000 hektár vagy ha nem erdő úgy
legalább 100 hektár kiterjedésű terület.

b) Ha a vadász terület kisebb mint 100
vagy 1000 hektár — az a. pont alatti megkü-
lönbötetés szerint — azonban árokkal vagy
kerítéssel van körülvéve úgy, hogy a vad nem
lépheti át.

A 100 vagy 1000 hektárnál kisebb terü-
letek tulajdonosai közös vadászterület alkotá-
sára kötelesek, ha a vadászati jogra nézve
megtudnak egyezni és ha a jelzett területek
együttesen legalább 100 hektár sík vagy dom-
bos vagy 1000 hektár hegyi erdőt tesznek ki.
A vadászati jog a bérlőt nem illeti meg csak
ha ez neki a szerződés szerűleg kifejezetten
átengedtetik.

A közös vadászterületek a községi elől-
járóság útján nyilvános árverés alapján adat-
nak bérbe, az árverési feltételek hat héttel az
árverés előtt a hivatalos lapban, egy fővárosi
lapban és ha lehet egy helyi lapban közze-
teendők.

Az árverési feltételeket az uradalmak mi-
nisztériuma állapítja meg.

Kedvező ajánlattétel esetén nyilvános ár-
verés nélkül is bérbeadható a vadászati jog,
eredménytelen árverés esetén pedig a községi
előljáróság által legjobb belátás szerint esz-
közlhető a bérbeadás.

A vad védelemre vonatkozó intézkedések
úgy a tulajdonosok, valamint a vadászati jog-
bérletiek részéről a legszigorúbban betartandók.

Tilos a vadászat:

I. Szarvasbikák február 1-től augusztus
1-ig. Szarvastehenek vadászata egész éven át
tiltva van, csak a földmívelési minisztérium által
engedélyezhető.

II. Ózbak dec. 1-től május 1-ig. Sutákra
csak miniszteri engedéllyel lehet vadászni.

III. Nyulak február 1-től szeptember 15-ig.

IV. Fajd tyúk január 15-től augusztus
15-ig, fajd kakas április 1-től május 15-ig.

V. Fogoly december 1-től szept. 1-ig.

VI. Fűrj, vadgalamb stb. január 15-től
augusztus 15-ig.

VIII. Szalonka május 1-től július 15-ig.

IX. Éneklőmadarak minden időben.

A tilalmi idő alatt tilos az állatok fész-
keit rongálni, tojásokat összegyűjteni stb. stb.
A tilalmi időszak megkezdésétől számított hét
napon túl tilos a tilalmazott vad forgalomba
hozatala.

Minden időben vadászható: farkas, medve,
borz, róka, vaddisznó, menyéth, vidra és más
kártékony állatok; zárt vadászterületeken ahon-
nan a vadak nem jöhetnek ki, a vadászat min-
den időben szabad.

A vadászat csak löfegyverrel üzhető, ti-
los hálóknak, hurkoknak, mérgeknek vagy
hasonló eszközöknek használata, kivéve raga-
dozó vadakkal szemben.

Agárral való vadászat tilos, kopok hasz-
nálata a miniszter külön igazolványához van
kötve.

A vadászatot üzni akarók vadászjegyet
kötelesek váltani, amely az illető fényképével
és névaláírásával látandó el, a vadászjegyet
falvakban a járási előljáróság, városokban a
megyei prefektúra bocsátja ki az érdekeltek
kérésére, amely kérvényhez az adóhivatalnak
elismervénye mellékelendő arra vonatkozólag,
hogy az illető előzetesen 100 lei illetéket le-
fizetett. A vadászjegyek érvényessége 1 év,
elvesztésük esetén másolat 20 lei illeték lefi-
zetése ellenében adatik ki. Vadászjegy váltása
alól fel vannak mentve: a) vadőrök, b)
hajtók.

A vadászok kötelesek a vadászjegyet ál-
landóan maguknál hordani és rendőri, köz-
igazgatás és stb. közegeknek kívánatra felmu-
tatni, aki ezt megtenni vonakodik bármiféle

Gazdák Biztosító Intézete R.-T.

Elfogad tűz, jég élet, betörés és lopás, baleset, szavatossági, kiházasítási stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden
biztosítási ügyben részletes tájékoztatót nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala.

Székhelye időlegesen Arad.
Vezérképviselőségek: Aradon, Kolozs-
váron, Brassóban, Temesváron Nagyvá-
radon, M. vásárhelyen és Nagyenyeden.

módon az a vadászat azonnali félbeszakítására fog köteleztetni és megfelelő büntetés alá esik.

Lőfegyverek viselése előzetes engedélyhez van kötve, ez alól csak az uralkodóház tagjai képeznek kivételt, azonkívül föl vannak mentve az illeték fizetése alól a) a családi emléktárgyak gyanánt tartott fegyverek, b) múzeumok stb.-ben őrzött lőfegyverek, c) tiszték és katonák szolgálati fegyverei, revolverek és pisztolyok kereskedőknek raktáraiban tartott fegyverei. A fegyverterítési engedély 10 lei illeték ellenében adatik ki minden év augusztus 1-től kezdődőleg 1 évi érvénnyel.

Kutyák után hasonlóképp illeték fizetendő és pedig agarak után 200 lei, kopók után 100 lei évenként.

A ragadozó vadak elszaporodása esetén hivatalos vadászatok rendeztetnek. Az így elejtett vadak a vadászati jog tulajdonosának adandók át.

Az idegen vadak betelepítése az ország területére csak a miniszterium engedélyével történhetik.

A törvény többi része a büntető határozatokat, a vadőrökre vonatkozó intézkedéseket tartalmazza; az utolsó szakaszban a törvény végrehajtására vonatkozó intézkedések vannak, mely szerint a végrehajtással az uradalmak miniszteriuma bizatik meg, amely miniszteriumban külön vadászati osztály szerveztetik, emellett egy állandó tanács van működésben, melynek tagjait az uradalmak miniszteriumának előterjesztésére királyi dekrétummal nevezik ki.

A mezőgazdaság állapota.

Időjárás: Meleg erősen száraz ősz, csak helyenként alig számbavehető csapadékkal: nagyobb esőzések október hó végével állottak be a hullótt csapadék mennyisége a múlt hó utolsó napjaiban átlagosan 4—6 milliméter. A hőmérséklet csak utóbbi időben az esőzések után esett, hegyes vidéken reggeli fagyok már gyakoriak.

Gazdasági munkálatok: Az őszi talajmivelési munkákat az erős szárazság következtében nagyon lassan haladtak előre a végzett szántás amellet általánosan rossz minőségű. A száraz időjárás evvel kapcsolatban az őszi vetési munkálatokat is erősen hátráltatta, úgy, hogy az őszi vetések általánosságban el vannak késve.

A termény betakarítása csaknem mindenütt befejezetett. az igrás fogatok hosszu ideig főleg a tengeriszár, répa stb. stb. behordásával foglalkoztak, az október hó végén beállott esőzés után azonban mindenütt hozzáálltak az elmaradt szántás és vetés kipótlásához és úgy az igrás mint a kézimunkaerő túlnyomó része ezen munkálatoknál van elfoglalva.

Vetések állása: őszi buza és rozs vetések a szárazság következtében rosszul fejlettek, korai vetések jobbak, késői vetések azonban erősen vissza vannak maradva, rosszul keltek, meleg csapadékos időt kívánnak a fejlődés utánpótlására.

Tengeri termése mindenütt betakarítottot, a tengeriszár hordása folyamatban.

Kertivetemények nagyobbára betakarítottak, helyenként gyökfélék és kaposzta aratása most van folyamatban.

Rét, legelő a szárazság következtében nem fejlődött, az állatállomány helyenkint száraz takarmányra szorult.

Az állatállomány egészségi állapota: A gyöngye legelők következtében a tápláltság szempontjából kifogás alá eshetik; járványos betegségek közül főleg a száj és körömfájás uralkodik és terjed nagymértékben, helyenkint sertésvész, lépfene, sercegő üszög stb. lépett fel.

Egyleti élet.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet szakosztályainak ügyrendje.

Lapunk megelőző számában közöltük, az Erdélyi Gazdasági Egylet ujonnan megalakult szakosztályai ügyrendjének az összes szakosztályokra érvényes általános jellegű részét, az alábbiakban az egyes osztályok célját közöljük:

Birtokpolitikai szakosztály.

A szakosztály célja.

A földbirtokreform kérdését állandóan figyelemmel kísérve:

1. A gazdaközönség érdekeinek védelme a birtokreform igazságos és méltányos végrehajtása szempontjából.

2. Tanácsadás a birtokreformot érdeklő ügyekben.

3. A birtokreform ügyében kiadott rendeletek és hozott törvényeknek gazdaközönséghez való juttatása és megfelelő tájékoztatása.

Lótenyésztési szakosztály.

A szakosztály célja.

4. A szakosztály célja az Erdély és kapcsolt területeken fennálló nemes lófajták tiszta vérben való tovább tenyésztése. Egyelőre a következő lófajták tisztavérbeni tenyésztése tüzetik ki: angol telivér, angol félvér, arabs telivér, arabs félvér, lipicai, muraközi és erdélyi.

5. A kitűzött cél elérésére a következő eszközök szolgálnak:

a) az alkalmas három évesnél idősebb kancáknak és méneknek kiválasztása és törzskönyvelése,

b) kiállítások és szemlék rendezése,

c) tagok részére tanácsadás lótenyésztési ügyekben,

d) hatóságokkal való érintkezés fenntartása, a lótenyésztők érdekeinek védelme,

e) tenyész-és haszonlovak beszerzésének és értékesítésének közvetítése vagy megkönnyítése.

Irodalmi és könyvkiadó-vállalati szakosztály.

A szakosztály célja.

Általában és különösen a magyar mezőgazdasági irodalom és szakoktatás ügyének előbbrevitele, a szakértelem fejlesztése, a szakismeretek terjesztése, szakirodalmi munkáknak kiadása, ennek nyomán a gazdaközönség anyagi jólétének előmozdítása.

3. §. Céljait a következő módokkal és eszközökkel szolgálja:

a) A kormány, hatóságok, az igazgató-választmány, társ és rokonegyetek, magánosok stb. megkeresésére szakkérdésekbeu véleményt ad, ugyszintén — szükséges esetekben — kezdeményező indítványt tesz.

b) A köz- és mezőgazdasági szakismeretek terjesztése céljából szakirodalmi kérdésekre pályadíjakat lüz ki; hasznos és gyakorlati szakmunkákat ad ki, vagy azok kiadását segítyezi: a vidék különböző pontjain tartandó népszerű gazdasági előadások, tanfolyamok, vándorgyűlések stb. rendezésében részt vesz, kezeli és rendben tartja az egylet könyvtárát.

c) Tanulmányozza az ország-rész gazdasági viszonyait, azokiránt adatokat gyűjt, kutatja a hátramaradás okait s törekszik azok elhárításának célszerű eszközeit és a felvirágoztatás módjait, a különböző ágakra nézve és a különböző viszonyok közt megismerni.

d) Figyelemmel kíséri a bel- és külföldi szakirodalmat; a viszonyainknak megfelelő irodalmi műveket az Erdélyi Gazdasági Egylet könyvtára részére megszerezni igyekszik, azokat, valamint a hasznos találmányokat s újításokat is alkalmas módon ismerteti, terjesztésökre közreműködik és a szakirodalom gyarapítására tehetősége szerint segédkezet nyújt.

e) Működéséről évenként kimerítő jelentésben beszámol.

Növénytermelési és értékesítési szakosztály.

A szakosztály célja.

4. §. Az Erdélyi Gazdasági Egylet működési területén a szorosabb értelemben vett talajmivelés, valamint a növénytermelés, nemesítés, kertészet, ipari és gyógynövénytermelés és értékesítés ügyének előbbrevitele, új jövedelmező termelési ágak-, irányok- és módok bevezetése, a heremagvak világszínűvé tetele, a szakértelem fejlesztése, egysszóval a gazdak anyagi jólétének előmozdítása.

5. §. Céljait a következő módokkal és eszközökkel szolgálja:

a) A kormány, hatóságok, az igazgató-választmány, társ és rokonegyetek, magánosok stb. megkeresésére szakkérdésekben véleményt ad, ugyszintén — szükséges esetekben — kezdeményező indítványt tesz.

b) A földmivelés, növénytermelés és értékesítés ügyének előmozdítása érdekében alkotott törvények és rendeletek helyes és lelkiismeretes alkalmazását társadalmi uton elősegíti, ellenőrzi és ezirányban a kormányzatot támogatja.

c) Minden olyan intézményt, mely a mezőgazdasági közérdekeket helyes irányban szolgálja, megalakulásában és működésében erkölcsi-, sőt a lehetőségig anyagi segéllyel is támogat.

d) A köz- és mezőgazdasági szakismeretek terjesztése céljából az egylet hivatalos lapjában, az Erdélyi Gazdában a földmivelés, növénytermelés, nemesítés és értékesítés terén az elmélet és gyakorlat hasznos újításait ismerteti és a haladás javára közvetíti; ismerteti az egyes mintagazdaságokat és a vidék különböző pontjain tartandó műtrágyázási kísérletek, termelési, eke stb. versenyek, népszerű gazdasági előadások rendezésében részt vesz.

e) Tanulmányozza az országrész gazdasági viszonyait, azok iránt adatokat gyűjt, kutatja a hátramaradás okait s törekszik azok elhárításának célszerű eszközeit és a felvirágoztatás módjait a különböző ágakra nézve és a különböző viszonyok közt megismerni.

f) Figyelemmel kíséri más országok gazdasági előhaladását, a gazdaság körében tett hasznos újításokat, találmányokat és azokat alkalmas módon ismerteti, terjesztésökre közreműködik.

g) Tagjai és lehetőleg a működési téren élő egész gazdaközönség minden szükségletének beszerzésénél és produktumainak értékesítésénél közreműködik.

h) Működéséről évenként kimerítő jelentésben beszámol, mindig vázolván abban azon év általános földmivelési, növénytermelési és értékesítési viszonyait.

Szőlészeti, Borászati és Gyümölcsészeti szakosztály.

A szakosztály célja.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet működési területén a szőlészet, borászat és gyümölcsészet

ügyének előbbrevitele, új jövedelmező termelési ágak, irányok és kezelési módok és eszközök, gépek stb. bevezetése, oltvány iskolák, közpincék létesítése, a szakértelem fejlesztése, egyszóval a szállósgazdák és gyümölcsstermelők anyagi jólétének előmozdítása.

3. §. Céljait a következő eszközökkel és módokkal szolgálja.

a) A kormány, hatóságok, az igazgatóválasztmány, társ és rokon egyletek és magánosok megkeresésére szakkérdésekben véleményt ad, ugyszintén — szükséges esetekben — kezdeményező indítvány tesz.

b) A szőlészet, borászat és gyümölcsstermelés érdekében alkotott törvények és rendeletek helyes és lelkiismeretes alkalmazását társadalmi uton elősegíti, ellenőrzi és ez irányban a kormányzatot támogatja.

c) Minden olyan intézményt, mely a szőlészet és gyümölcsstermelés borászat érdekeit a köz javára helyes irányban szolgálja, megalakulásában és működésében erkölcsi, sőt a lehetőségig anyagi segéllyel is támogat.

d) A szakismeretek terjesztése céljából az Erdélyi Gazdasági Egylet hivatalos lapjában az Erdélyi Gazdában a szőlészet és borászat terén az elmélet és gyakorlat hasznos ujtításait ismerteti és a haladás javára közvetíti; ismerteti az egyes vidékeken a legjobban bevált alany oltvány féle- ségeket, a szőlő és borbetegségek és a gyümölcs- féle kártevő rovarai elleni védekezési módokat és a vidék különböző pontjain tartandó bor- kostoló gyümölcs bemutatók, műtárgyázási kísér- letek a gazdák, vincellérek és pincemesterek részére tartandó népszerű szőlő és borgazdasági előadások rendezésében részt vesz.

e) Tanulmányozza az országrész szőlő borgazdasági és gyümölcsstermelési viszonyait azokról adatokat gyűjt, kutatja a hátramaradás okait s törekszik azok elhárításának célszerű eszközeit és a felvirágoztatás módjait, a különböző viszonyok közt megismerni.

f) Figyelemmel kíséri más országoknak a szőlő és borgazdasági valamint gyümölcsészeti téren való előhaladását a szőlészet és borászat valamint gyümölcsészet érdekében tett hasznos ujtításokat, találmányokat és azokat alkalmas módon ismerteti, terjesztésükre közreműködik.

g) Tagjai és lehetőleg a működési téren élő egész gazdaközönség minden szükségletének beszerzésénél és produktumainak értékesítésénél közreműködik.

h) Működéséről évenként jelentésben beszámol, mindig vázolván abban azon év általános szőlő és borgazdasági valamint gyümölcsstermelési és értékesítési viszonyait.

Állattenyésztési és forgalmi szakosztály*
A szakosztály célja.

4. §. Az Erdélyi Gazdasági Egylet működési területén az állattenyésztés-, egészség és értékesítés ügyének előbbrevitele színvonalának emelése. Új és jövedelmező tenyésztési ágak, irányok és módok bevezetése, különösen az erdélyi jellegű magyar fajta szarvasmarhának tiszta vérben való tenyésztés útján történő tökéletesítése, a szakértelem fejlesztése, egyszóval az állattenyésztők anyagi jólétének előmozdítása.

5. §. Céljait a következő módokkal és eszközökkel szolgálja:

a) A kormány, hatóságok, az igazgatóválasztmány, társ és rokon egyletek, magánosok stb. megkeresésére, szakkérdésekben véleményt

ad, ugyszintén — szükséges esetekben — kezdeményező indítványt tesz.

b) Az állattenyésztés-, egészségügy- és értékesítés érdekében alkotott törvények és rendeletek helyes és lelkiismeretes alkalmazását társadalmi uton elősegíti, ellenőrzi és ez irányban a kormányt támogatja.

c) Minden olyan intézményt, mely az állattenyésztés, egészség valamint értékesítés ügyének fejlesztése, színvonalának emelése céljából az Erdélyi Gazdasági Egylet hivatalos lapjában az Erdélyi Gazdában az elmélet és gyakorlat hasznos ujtításait ismerteti és a haladás javára közvetíti, ismerteti a tenyésztésre legjobban bevált fajtaikat, tenyésztési eljárásokat, irányokat, stb. az egyes hirnevesebb tenyészeteket, kiállításokat és a vidék különböző pontjain tartandó tejjellenőrző stb. versenyek és népszerű előadások rendezésében részt vesz.

e) Tanulmányozza az országrész állattenyésztési, állategészségügyi, értékesítési, forgalmi stb. viszonyait, azok iránt adatokat gyűjt, kutatja a hátramaradás okait s törekszik azok elhárításának célszerű eszközeit és a felvirágoztatás módjait, a különböző ágakra nézve és a különböző viszonyok közt megismerni.

f) Figyelemmel kíséri más országok állattenyésztési és értékesítési viszonyait, az állattenyésztés, egészségügy és értékesítés terén tett hasznos ujtításokat, találmányokat és azokat alkalmas módon ismerteti, terjesztésükre közreműködik.

g) Tagjait és lehetőleg a működési téren élő egész gazdaközönséget minden szükséglete beszerzésénél és produktuma értékesítésénél támogatja.

h) Működéséről évenként kimerítő jelentésben beszámol, mindig vázolván abban azon év általános állattenyésztési, egészségügyi és forgalmi viszonyait is.

Törvények, rendeletek.

Agrártörvény helyesbbitései.

A hivatalos lap október 19-i száma közli az erdélyi agrárreform-törvény alábbi helyesbbitéseit:

A 3-ik cikkben „1921 február 1.” helyett „1918 december 1.”

A 6-ik cikk 2-ik pontjában „1913 X” helyett „1913 X szakasz.”

A 7-ik cikk d. pontjában „1917 december 1.” helyett 1917 november 1.”

A 8-ik cikk c. pontjában „1—8 pontjaiban” helyett „1—7 pontjaiban.”

A 12-ik cikkben az „1913 évi törvény” után betendő „10-ik szakasz.”

A 23-ik cikk d. pontjában az „1908 XXX. IX.” helyett „1908 XXXIX.”

A 25-ik cikkben „22-ik cikk” helyett „24-ik cikk.”

A 27-ik cikkben „24-ik cikk” helyett „26-ik cikk.”

A 43-ik cikkben „a 14-ik cikk” helyett „16-ik cikk.”

A 47-ik cikkben „a 13-ik cikk” helyett „16-ik cikk.”

Fenti helyesbbitésekre föl hívjuk gazdaközönségünk figyelmét, hogy a kéznél levő példányokban ezek a hibák kijavítottassanak.

Vegyes közlemények.

A birtokreform. Megirtuk, hogy a kormány az erdélyi agrárreform pénzügyi műveleteinek végrehajtásával a Banka Agrara-t bizta meg. Amint értesülünk az Agrár Bank teljes apparátussal készül a földbirtokreform végrehajtására, e célból október 24-re Kolozsvárra rendkívüli közgyűlést hívott egybe, amely azonban a részvényesek kellő számban való meg nem jelenése következtében nem volt megtartható, a közgyűlés most újra összehívásra kerül.

Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy a minisztertanács elhatározta, hogy 1000, 5000, 10.000 és 50.000 leies bonokat bocsájt ki, amelyeket a földbirtoktulajdonosoknak megváltásképpen adnak át. A bonok közül egy bizonyos mennyiséget kisorsolnak olyan módon, mint a nyereségekötvényeket szokás, azzal a különbséggel, hogy a kormány ezenkívül meghatározott mennyiségű bonokat visszavált. A bonok természetesen bevonatnak az üzleti forgalomba is.

Az erdélyi földreform végrehajtása érdekében a kormány dr. Bucsan volt államtitkárt a Banca Agrara kormánybiztosává nevezte ki. Dr. Bucsan a jövő héten érkezik Kolozsvárra és megteszi intézkedéseit. A kormánybiztos hivatalba lépése után azonnal hozzá kezd a nagyszabású munkához.

Kinevezések. A földművelésügyi miniszter az október 29-iki lap szerint öt éves érvénnyel kinevezte az agrár tanács tagjait: D. Busulocescu földművelésügyi államtitkárt, G. H. Cipaianu szövetségek központja igazgatóját, Dr. Ciubanu Auréli, Dr. Moldoveanu Silviu, Dr. Vásu Octavian, G. H. Ionescu Sisesti földművelésügyi főigazgatót, E. Petrini földművelésügyi főigazgatót, Gh. Draganescu egyetemi tanárt, M. Savu volt agrárfőtanács tagot, V. Porutiu agrárfőtanács tagot, M. Serban gazdasági akadémiát igazgatót, E. Marian földbirtokost, Grigorcea R., dr. Schuller Rudolf és Voronca A. földbirtokost.

Új fekbérek a vámolásnál. Az általános vámtörvény módosítása a fekbérekre vonatkozólag is új rendelkezéseket tartalmaz, melynek értelmében a vámraktárakban, rakodó helyeken, vagy a vámolás körzetébe eső árúk fekbérek kötelesek. A fekbér bruttó métermázsánként az első három napon 50 bani, az azutáni 5 napon 1 lei, s ezen időponton túl naponként 2 leu, s az árunak az érkezési naplóba történt bevezetése napjával számítatik. Hogy a fekbér az esetben is levonandó-e, ha a késedelmesség szokás szerint a vámhivatali eljárás következménye, arra nem terjed ki a rendelet.

Új kiviteli gabonaárak. A központi gabonavásárló bizottság a terményárakat a következőképpen állapította meg: Tengeri és árpa a termelőnél 16000, ab állomás 17000, hajóba rakva 20000; zab 14000, 15000, illetve 18000; bab 18000, 19000, illetve 22000 leu.

A csikszeredai vásáron az árak emelkedő irányt mutattak, a burgonya kivételével, melynek végját 6 leun kínálták. Gabonaárak: zab 18—20. árpa 30, rozs 40, buza és kukorica 45 leu. Az állatárak jelentéktelenül emelkedtek, ló a piacon nem volt, fehér ökrök párja 5—6000 leun kelt et. Fenyőtűzifa ölét 120, bükkötűzifaét 260—80 leun kínálták.

A takarmányfélék új maximális ára. A minisztertanács legutóbb a takarmányfélék árát a következőképpen maximálta: szarvasmarhának alkalmas széna q-ja termelőnél 60, állomásnál 110, lószéna termelőnél 60, állomásnál 100, buza és rozsszalma 27. illetve 45, árpa és zabszalma 36 és 60 leu, kukoricakoré csomója 27, illetve 45 bani.

Megszüntették a hűvelyesek kontingentálását. A központi vásárló bizottság feloldotta a lencse, borsó és köles kontingentálási kötelezettségét, melynek folytán a jövőben a feladók nem kötelesek a megyei bizottság bizonyítványával igazolni azt, hogy feladottal egyenlő mennyiséget beszolgáltattak közcélokra,

Kolozsvári piac: Gabonapiac. Közepes behozattal, gabonaneműek mellett a téli szemes paszuly, lencse borsó is jelentkezett a piacon. Felemlendőnek tartjuk, hogy a gabonapiac — épügy, mint az állatvásáron — a dolog természete szerint, az árakat befolyásolják egyrésztől a mindenkori behozatal mértéke, másrésztől a vásárlók száma. Ugy, hogy igen sokszor más árak alakulnak ki ugyanazon vásári nap reggel és mások délben. Ha például a reggeli behozatal jelentékenyen megapad és dél felé még mindig élénk a kereslet, az élelmesebb eladók igyekeznek még meglevő s nem egyszer épen gyengébb áruikat, mert a jobb minőségű kél el hamarabb a lehetőséghez képest magasabb áron eladni. Viszont, ha lanyha a kereslet, a dél felé el nem adott árut olcsóbban is kínálják. A magunk részéről a reggeli árakat is figyelemmel kísérjük de főként a délre kialakuló árakról adunk számot.

Gabonák: buza 65—75, sőt prima 80, tengeri 60—68, rozs 60, árpa 58—60, kétszeres 60, zab reggel 23—25, délben 28, paszuly 65, kendermag 50 lei nagyvékánként; lencse 7, borsó 4, aszalt szilva 4 leu literenként.

Allatvásár. A vidéken uralgó száj- és körmfájás miatt felhajtás és forgalom marhában kevebo. Sertésben felhajtás nagy, de a vásárlók száma és az élénk forgalom az árak emelkedését eredményezte.

Marhavásár. Minőség vegyes, prima anyag kevés. Egy pár két éves fehér tulokot 1300 leun adtak el, gyengébb tarka borjas tehenet 1100 leun kértek, közepes fehér borjas tehen 1600 leun kelt el, jó bival tinó párját 2800 leun vásárolták, 1 pár jó ökröt (fiatal) 4400 leun, 1 jv bival tehenet 1960 leuért adtak el.

Lóvásár. Kevés felhajtással, kevés forgalommal, árak minőség szerint 600—2800 leuig.

Sertésvásár. Bő felhajtás, nagy forgalommal. Árak! 1 kis 1½ hónapos gyenge malac 200 leu, 1 drb. 4 hónapos félkövér malac 340, 3 drb. félkövér sertést kilonként 14 leun kértek, 1 drb. (40 kilós) jó süldő 490, 2 drb. félkövér 160—65 kilós süldő 1380 leun kelt el. Míg 1 drb prima kövér disznó kilóra 18 leun cserélt gazdát

Juhvásár. Közepes felhajtással drbja 90—100—110 leun kelt el.

Széna árak: 80—110 leu mmként.

Allatárak a regátban. A fatlicenii marha vásáron az állatárak a következőképpen alakultak: lovak 2000—3009, kancák 2—2500, csikó 6—800, bikák 1000—1800, ökrök 2000—3500, fejős tehenek 1000—1500, borjuk 100—150, juhok 80—120, disznók 400—700 leu darabonként.

(—) **A gabonaexport.** Bukaresti tudósítónk jelentése szerint a Sineu a második hajószállítványt utnak indította. Ezuttal kétezer vagon gabona ment külföldre.

HIRDETÉSEK.

Teleklircsel „Hangya“ fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi november hó 13-án d. u. 2 órakor a hitelszövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés november hó 20-ik napján tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 2. és 3. §§-ának módosítása.* 2. Vagy a szövetkezet feloszlása feletti határozat huzatal. Kelt Teleklircse, 1921. október hó 21-én.

Az igazgatóság.

2. §. A szövetkezet cége: „Teleklircsel fogyasztási és értékesítő szövetkezet“ helyett „Netot fogyasztási és értékesítő szövetkezet“.

3. §. A szövetkezet székhelye: „Teleklircse“ helyett „Netot“.

Csengerbagosi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi november hó 20-án délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében 1920. évi közgyűlést tart, melyre a tagok az alap, szabályok 24. §-a értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés november hó 27. napján tartatik meg, mely tekintet nélkül atagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zár- számadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok 1920. év december 31-én a tagok száma 186, üzletrészeinek száma pedig 1073 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. — Kelt Csengerbagos, 1921. jkt. 10.

Az igazgatóság

Oradna és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi november hó 20-án délután 2 órakor a község házában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés november 27. napján tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zár- számadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok módosítása és a Nagyenyedi Hangya Központ kötelékében való belépésről határozathozatal. 8. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 591, üzlet- részeinek száma pedig 1294 volt. Az év folyamán kilépett 1 tag tiz üresedéssel. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Oradna, 1921. október hó 20.

Az igazgatóság.

Intézői eljárást keres 43 éves végzett gazdász, a gazdaság minden terén és szőlészetben elsőrangú erő, beszél magyar, német, szerb nyelven. Elvállal rossz jövedelmező birtok percentuális kezelésbe is. Cím a kiadóban. 3352

Megjelent

Erdély, Bánát, Körös és Máramaros vidéki

földreform törvény

magyar nyelven

az

Erdélyi Gazdasági Egylet kiadásában.

Ára 10 lei.

Az E. G. E. kiadásában megjelent gazdasági és jogi szempontból felülvizsgált szöveg egyedüli hiteles magyar nyelvű fordítása e törvénynek és mint ilyen, minden gazda számára nélkülözhetetlen.

3344.

Terjesszük az „Erdélyi Gazda“-t a gazdák körében!

ERDÉLYI GAZDÁK ZSEBNAPTÁRA

gyönyörű kiállításban, nagy terjedelemben, értékes és változatos tartalommal jelenik meg

az 1922 évre.

A szokásos naptár, csillagászati, névmutató stb. részekén kívül a gazdák nélkülözhetetlen tudnivalóinak egész tárháza lesz az Erdélyi Gazdák Zsebnaptára, mely a következő részekre oszlik fel: 1. A földművelésügyi miniszterium ügybeosztása. 2. A gazdátársadalmi egyesületek jegyzéke. 3. Szövetkezeti intézményeink ismertetése. 4. Növénytermelés gazdag tartalommal. 5. Állattenyésztés. 6. Takarmányozás. 7. Tejgazdaság. 8. Szőlészet, borászat. 9. Méhtenyésztés. 10. Mezőgazdasági számtartás kis-, közép- és nagybirtokosok számára. 11. Mezőgazdasági gépészet. 12. Gazdasági mértan, területköb méter stb. kiszámítás. 13. Gyógy növény termelés. 14. Kertészet. 15. Földbirtok politika. 16. Az erdélyi vásárok időszereitl jegyzéke. 17. Hasznos tudnivalók stb. stb.

A naptár, mely hivatalos és „Köztelek“ zsebnaptárát is pótolni, nélkülözhetetlen kézi könyve lesz a gazdák közönségünknek. Ezért mint gazdasági szak-könyv és vezérfonal, ott kell legyen minden falu minden szövetkezetének és magyar gazdacsaládjának asztalán egész esztendőben.

A naptárra előjegyzéseket elfogad az Erdélyi Gazda kiadóhivatala.

Az Erdélyi Gazdák Zsebnaptára

a legjobb és legcélszerűbb hirdetési organum. Aki cégét, gyártmányát, termelvényét ismertté akarja tenni, az hirdessen az Erdélyi Gazdák Zsebnaptárában. A hirdetési árak a lehető legjutányosabbak. 3338

Villamos hegesztési vashordókat szeszgyárak, olajkereskedők, cséplőgéptulajdonosok részére legjutányosabban szállít

Hann és Társa

Gép és Műszaki Kereskedelmi R.-T.

A szepesváraljai

Harmatta János r.-t.

villamos hegesztési vashordók gyára képviselője és bizományi raktára

Ciuj—Kolozsvár

Str. Regina Mária (v. Deák F.-u.) 11.

3336

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. sz.

Alaptőkéje: 16.000.000

Tartalék tőke: 15.000.000

3303

Pásztortűz

szépirodalmi hetilap. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Kolozsvár, Király-u. 2.

Előfizetési díj egész évre 160 Lei.

3292

KÖZGAZDASÁG

A közgazdasági élet minden ágára kiterjedő hetilap. — Szerkesztőség és kiadóhivatal, Kolozsvár, Király-u. 2.

Előfizetési díj egész évre 105 Lei.

3290